

Kuopion lukiot
Lukuvuosisuunnitelmat 2024–2025



TOIMINTAAN VAIKUTTAVAT LINJAUKSET JA STRATEGIAT	4
1 Kuopion lukiokoulutuksen visio ja tehtävä.....	4
2 Lukuvuoden strategiset painopisteet.....	4
2.1 Kasvatus- ja koulutuspoliittinen ohjelma	4
2.2 Opetussuunnitelmatyö	4
2.3 Lukiokoulutuksen laatustrategia	5
2.4 Lyseon omat strategiset painopisteet	6
LUKUVUODEN TAVOITTEET JA NIITÄ TUKEVAT TOIMENPITEET.....	6
3 Laadukas oppiminen.....	6
3.1 Opintojen toteuttaminen	6
3.2 Digitaalisuuden hyödyntäminen.....	7
3.2.1 Digitaaliset oppimisympäristöt.....	7
3.2.2 Etä- ja verkko-opiskelu	8
3.3 Oppimisen tuki.....	8
3.4 Opintojen saavutettavuus	10
4 Opiskelijoiden hyvinvointi	10
4.1 Ohjaus.....	10
4.1.1 Ryhmänohjaus	11
4.1.2 Ohjauksen kehittämishankkeet	12
4.2 Opiskeluhoito	12
4.3 Muut tukitoimet	13
4.4 Turvallisuus ja yhdenvertaisuus	14
4.5 Opiskelijoiden osallisuus toiminnan suunnittelussa ja kehittämisessä	15
4.6 Hyvinvointia edistävä lukioyhteisön toiminta	15
5 Henkilöstö.....	17
5.1 Henkilöstön osaaminen ja sen kehittäminen	17
5.2 Työhyvinvointi ja sen kehittäminen	18
5.3 Henkilöstön osallisuus toiminnan suunnittelussa ja kehittämisessä	19
6 Sidosryhmäyhteistyö ja kumppanuudet.....	19
6.1 Yhteistyö toisten lukioden kanssa	19
6.2 Muu oppilaitos- ja työelämäyhteistyö.....	20
6.3 Kansainvälinen yhteistyö	20
6.4 Yhteistyö huoltajien kanssa	21
6.5 Muu yhteistyö.....	21
ORGANISOITUMINEN	22
7 Organisoituminen ja johtaminen.....	22

7.1	Johtamiskäytänteet ja toiminnan suunnittelu	22
7.2	Tiimit ja työryhmät	23
7.3	Kehittämistyö ja hankkeet.....	24
8	Resurssit	25
8.1	Talous.....	25
8.2	Henkilöstö.....	25
8.3	Fyysinen oppimisympäristö.....	26
8.4	Tieto- ja viestintätekniikka	26
	ARVIOINTI	26
9	Toiminnan laadun arviointi.....	26
9.1	Opetuksen ja oppimisen laadun arviointi.....	27
9.2	Työyhteisön toiminnan laadun arviointi.....	27
9.3	Johtamisen laadun arviointi	27
9.4	Sidosryhmäyhteistyön laadun arviointi	28
9.5	Muut arvioinnit ja mittaukset.....	28
	LUKUVUODEN 2024–2025 TAPAHTUMAT.....	28

SISÄLLYS

TOIMINTAAN VAIKUTTAVAT LINJAUKSET JA STRATEGIAT

1 KUOPION LUKIOKOULUTUKSEN VISIO JA TEHTÄVÄ

Kuopion lukiokoulutuksen visio

Kuopion lukiot ovat laatulukioita, joissa kasvetaan yhdessä avarakatseisiksi ja empaattisiksi yhteiskunnan jäseniksi. Opiskelija oppii tunnistamaan ja kehittämään omia vahvuuksiaan niin, että hän uskoo omiin mahdollisuuksiinsa toteuttaa unelmiaan.

“Nuori elää Kuopion lukioissa elämänsä parasta aikaa.”

Kuopion lukiokoulutuksen tehtävä

Kuopion lukiokoulutuksen tehtävänä on tarjota laadukasta ja monipuolista lukiokoulutusta oppivelvollisuusikäisille.

2 LUKUVUODEN STRATEGISET PAINOPISTEET

Kuopion lukiotoimessa määritellään yhteiset strategiset painopisteet. Jokainen lukio määrittelee lisäksi omia tavoitteitaan lukuvuositasoisesti omien painotusalueidensa kautta.

2.1 KASVATUS- JA KOULUTUSPOLIITTINEN OHJELMA

Lukuvuoden 2024–2025 aikana otetaan käyttöön ja jalkautetaan kasvatus ja koulutuspoliittisen ohjelman toimintasuunnitelmaksi luotu **Kuopion lukioiden yhteinen tulevaisuussuunnitelma 2030**. Suunnitelma toimii pitkän ajan kehittämisasiakirjana lukioiden toiminnanohjauksessa ja laadunhallinnassa sekä verkostoratkaisun taustavisiona. Tavoitteena on tarkastella Kuopion lukiokoulutuksen verkostoratkaisuja tarveselvitystyöryhmässä, missä laaditaan suunnitelma lukioverkoston kehittymisestä vuoteen 2035 asti. Päätökset suunnitelmista tehdään vuoden 2025 loppuun mennessä.

2.2 OPETUSSUUNNITELMATYÖ

Lukuvuonna 2024–2025 painotetaan opiskelijan jatko-opintovalmiuksien sekä työelämäosaamisen kehittymistä. Lukion opetussuunnitelman (2021) mukaisesti opinnoissa hyödynnetään monipuolisesti opiskeluympäristöjä, jotka lisäävät jatko-opintojen sekä yritys- ja työelämän tuntemusta, tukevat opiskelijan opiskelumotivaatiota sekä auttavat häntä löytämään omat vahvuutensa. Lisäksi opiskelijalle avataan näkymiä tulevaisuusajatteluun ja ennakkointiin. Uutena toimintamuotona toteutetaan ensimmäisen kerran Kuopion lukioiden työelämä- ja korkeakouluviikko keväällä 2025.

2.3 LUKIOKOULUTUKSEN LAATUSTRATEGIA

Opetus- ja kulttuuriministeriö julkaisi vuonna 2022 *Lukiokoulutuksen laatustrategian*, jonka tavoitteena on edistää lukiokoulutuksen laadukulttuurin ja toiminnan kehittymistä sekä luoda yhdensuuntaiset periaatteet laadunhallinnalle ja sen johtamiselle lukiokoulutuksessa vuoteen 2030 mennessä. Strategian linjausten tavoitteena on palvella kehittämistyötä sekä laadukasta oppimista. Lukiokoulutuksen laatustrategiassa on nimetty **lukiokoulutuksen laatutekijät**, jotka ovat laadukas oppiminen, hyvinvointi ja osallisuus, kehittyvä toimintakulttuuri sekä saavutettava lukiokoulutus.

Laatustrategian tavoitteiden mukaista laatutyötä Kuopion lukiokoulutuksessa jatketaan syksyllä 2024 kolmessa verkostohankkeessa:

Laatuapila-hankkeessa (OPH) Kuopion ja Lahden kaupunkien sekä Koulutuskuntayhtymä Gradian ja Koulutuskuntayhtymä Tavastian yhteishankkeessa on tehty malli lukiokoulutuksen laadunhallintajärjestelmäksi ja kuvattu lukiokoulutuksen keskeiset prosessit. Lisäksi hankkeessa on kehitetty lukio-opettajien osaamisenkuvauksen malli ja lukioiden hyvinvointimalli. Hankkeessa jatketaan laatutekijöittäin määriteltyjen yhteisten laatutavoitteiden ja niihin liittyvien mittareiden kehittämistä. Tavoitteena on, että yhteisillä mittareilla voidaan vertailla lukiokoulutuksen eri laatutekijöiden toteutumista hankekumppaneiden kesken.

Itä-Suomen lukioiden laatuhanke (OPH) on 20 lukion yhteishanke. Hankkeen kehittämisteemoja ovat

Lukiokoulutuksen laatutekijöiden kehittäminen

- Opiskelijoiden osallisuuden vahvistaminen toiminnan suunnittelussa ja kehittämisessä
- (Digi)pedagogiikan kehittäminen
- Hyvinvoinnin kehittäminen (digitaalisissa oppimisympäristöissä)
- Lukioverkoston toiminnan saavutettavuuden parantaminen
- Korkea-asteelle johtavan koulutuspolun kehittäminen verkostona

Strategisten kyvykkyyksien kehittäminen

- Ekosysteemiajattelun vahvistaminen lukioiden toiminnan ja sen laadun kehittämisessä
- Laatujohtamisen käytänteiden kehittäminen osana arjen työtä
- Hyvien käytänteiden tunnistaminen ja kokoaminen, jolloin jokaisen lukion erityinen osaaminen voi levitä laajemmalle niin verkoston sisä- kuin ulkopuolella
- Henkilöstöresurssien kohdentaminen kouluille verkostomaisen yhteistyön kehittämiseen ja juurruttamiseen

Hanke jatkuu vielä syyslukukauden 2024 ajan, ja syksyn toimenpiteitä ovat erityisesti

- Lukioiden laadunhallinnan johtamisjärjestelmien luominen ja käyttöönotto

- Laatu- ja kulttuurin juurruttaminen ja laadun arvioinnin kehittäminen lukioverkostossa
- Lukioverkoston yhteistyörakenteiden kehittäminen
- Opintojaksopalautteen jatkokehitys kevään 2024 kokeilun pohjalta

Hankkeen vetäjät Kuopiossa syksyllä 2024 ovat koordinaattori Anu Jylhäsalmi (koko hankkeen koordinointi) ja vastuurehtori Päivi Kiiski.

Musiikkilukioiden laatuhanke (OPH) on kuvattu tarkemmin Kuopion taidelukio Lumitin lukuvuosisuunnitelmassa. Hanke jatkuu vielä syyslukukauden 2024 ajan ja vastuurehtorina toimii Inka Kokkonen.

Laatustrategian tavoitteiden mukainen ja laatuhankeissa kehitetty laatutyö vakiinnutetaan osaksi Kuopion lukiokoulutuksen toimintakulttuuria. Tähän työhön kootaan **lukioiden yhteinen laatutyöryhmä**. Laaturyhmä kootaan pääosin OPH:n laatuhankeissa mukana olleista toimijoista niin, että jokaiselta lukiolta on yksi laatuagetti ja ryhmää vetää yksi rehtoreista.

Laaturyhmä selvittää sitä, miten Kuopion lukiokoulutukselle saadaan luotua laadunhallintajärjestelmä ja mille pohjalle se rakennetaan. Lisäksi laaturyhmä päivittää arvioinnin vuosikellon ja osaltaan myös toteuttaa ja analysoi arviointeja. Yhtenä tavoitteena on suunnitella ja toteuttaa Kuopion lukiotoimen sisäisen auditoinnin kokeilu sekä järjestää henkilöstölle koulutusta laatuasioista.

2.4 LYSEON OMAT STRATEGISET PAINOPISTEET

Haluamme, että jokainen opiskelija ja opettaja tuntee kuuluvansa kouluyhteisöömme. Tuemme opiskelijoiden ryhmäytymistä sekä oppitunneilla, ryhmänohjauksissa että tutortoiminnassa. ”Yhteisöllisyys syntyy yhdessä tekemisestä ja koulun yhteiseen toimintaan sitoutumisesta.” (LOPS 2021, Kuopion lukiot)

Vaalimme Lyseon henkeä ja perinteitä. Olemme ylpeitä koulustamme ja kerromme sen sopivissa tilanteissa myös muille.

Koulutyö sujuu, kun opettajat voivat hyvin. Kiinnitämme huomiota henkilökunnan työhyvinvointiin ja tuemme sitä edistäviä keinoja.

Keskustakampanuksen yhteisenä painopistealueena on tänä lukuvuonna **pedagoginen muutos ja siihen liittyvät opettajuuden haasteet**. Pohdimme, millaista pedagogista muutosta tarvitaan ja miten keskeisiä taitoja harjoitellaan kussakin oppiaineessa.

LUKUVUODEN TAVOITTEET JA NIITÄ TUKEVAT TOIMENPITEET

3 LAADUKAS OPPIMINEN

3.1 OPINTOJEN TOTEUTTAMINEN

Kuopion lukioissa panostetaan korkeatasoiseen, motivoivaan opetukseen ja nähdään oppiminen sekä yksilöllisenä että yhteisöllisenä prosessina. Tavoitteena on, että opiskelija kokee omistavansa oman

oppijuutensa eli on vastuullinen ja aktiivinen toimija oppimisprosessin aikana. Oppimista tuetaan jatkuvan ja monipuolisen arvioinnin keinoin.

Lukiokoulutuksen oppimisympäristöt mahdollistavat monipuolisten ja ajanmukaisten työskentelymenetelmien käyttämisen. Yhteisöllisten oppimisen menetelmien käyttöä sekä luokahuoneiden ulkopuolella tapahtuvaa oppimista kehitetään edelleen.

Lukioiden opetus toteutuu pääsääntöisesti monimuotoisena kontaktiopetuksena. Kontaktiopetuksen rinnalla etä- ja verkko-opetus lisää opiskelijan mahdollisuuksia joustaviin opintoratkaisuihin ja laajentaa opetustarjontaa. Itsenäiset opintosuoritukset toteutetaan pääasiassa Kuopion lukioiden yhteisen verkkotarjottimen kautta.

Yksilöllisiä opintopolkuja vahvistetaan lukioiden yhteistä kurssitarjotinta ja verkkotarjotinta kehittämällä sekä monipuolisen korkea-asteen kanssa tehtävän yhteistyön avulla. Erityis- tai painotuslinjoilla opiskeleville sekä kahden tutkinnon opiskelijoille räätälöidään sekä ryhmäkohtaisia että henkilökohtaisia opintopolkuja.

Kuopion Lyseon lukiossa on yleislinjan lisäksi kansainvälinen IB-linja.

Opintotarjotintyössä tehdään vahvaa yhteistyötä kampustasoisesti eli yhteistyössä Kuopion taidelukio Lumitin kanssa. Yhteistyö koskee niin tilojen käyttöä, opettajien ja opiskelijoiden liikkuvuutta kuin ryhmien tasoittelua. Näin pyritään joustaviin ja taloudellisiin ratkaisuihin.

3.2 DIGITAALISUUDEN HYÖDYNTÄMINEN

3.2.1 Digitaaliset oppimisympäristöt

Käytössä olevien digitaalisten oppimisympäristöjen on tarkoitus tukea oppimisprosessia monipuolisesti. Ympäristöt antavat mahdollisuuden toteuttaa oppijalle itselleen sopivia oppimistyyplejä, mikä mahdollistaa elinikäisen oppimisen taitojen omaksumisen opettajan ohjauksessa. Digitaalisten oppimisympäristöjen toimintaa seurataan ja kehitetään opettajilta ja opiskelijoilta saatujen palautteiden perusteella. Kehittäminen voi kohdistua ympäristön valintaprosessiin, ympäristön ominaisuuksiin ja koulutustarpeiden täyttämiseen.

Opiskelijoiden riittävä taitotaso hyödyntää lukioiden digitaalisia oppimisympäristöjä ja digitaalisia kokeita varmistetaan heti lukion alussa suoritettavalla OP05-opintojaksolla. Lukio-opintojen aikana opiskelijan tietoja ja taitoja kehitetään ohjaavan arvioinnin avulla. Digitaaliset oppimisympäristöt tukevat opettajan työtä oppijan monipuolisessa arvioinnissa ja ohjauksen tarpeen määrittelyssä. Pedagogisesti mielekkäällä tavalla digitaalisia ympäristöjä hyödyntäen opiskelija löytää itselle sopivia oppimisen tapoja ja keinoja arvioida oppimaansa myös lukion jälkeen.

Opiskelijoiden käytössä olevat oppimateriaalit ovat pääosin digitaalisia. Lukuvuoden 2024–2025 aikana käytössä olevien oppimateriaalien laatua arvioidaan aineryhmittäin ja tehdään linjauksia jatkovalintoihin.

Verkko-oppimisympäristöinä Kuopion lukioissa käytössä ovat Teams ja Moodle. Lukuvuoden 2024–2025 aikana panostetaan erityisesti opettajien tekoälyosaamisen kehittämiseen.

Itä-Suomen lukioverkoston digitaalinen ekosysteemi II – virtuaalitarjotin –hankkeessa saatujen kokemusten perusteella jatketaan Itä-Suomen eLukio -Moodle-oppimisalustan integrointia osaksi lukio-

opetusta hyödyntäen opettajien digitaalista osaamista. Toiminnassa huomioidaan koulujen tarpeet digitalisoinnin, oppimisympäristön käytön ja yhteistyön suhteen. Tähän tarjotaan koulutusta vastaamaan oppimistarpeita, ja digitiimi tukee oppimisympäristön kehittämistä ja käyttöä.

Tavoitteena on tehostaa lukioden digitaalisten oppimisympäristöjen hyödyntämistä oppimisen tukemisessa ja arvioinnissa. Tähän pyritään kouluttamalla opettajia ja edistämällä yhteistyötä eri kumppaneiden kanssa. Digitalisaatiota hyödynnetään arvioinnissa ja oppimisen kehittämisessä, erityisesti keskittyen oppimisanalytiikkaan, tekoälyyn ja opettajien osaamisen parantamiseen. Lisäksi tuetaan opiskelijoiden ohjausta ja oppimista sekä opetuksen suunnittelua.

Pelillisyyttä lukioon -hankkeessa (OPH) tavoitteena on 1) lukiokoulutuksen oppimisympäristöjen kehittäminen pelillisiä elementtejä hyödyntämällä, 2) opiskelijoiden tulevaisuustaitojen vahvistaminen sekä opiskelumenetelmien rikastaminen pelillisyyden, pelilukutaidon ja pelinkehityksen avulla ja 3) pelillisyyttä, pelinlukutaitoa ja pelinkehitystä tukevien materiaalien ja opintokokonaisuuksien tuottaminen osaksi lukion digitaalisten taitojen oppimisen polkua huomioiden opetussuunnitelma, tuntikehys ja oppimisanalytiikka. Hanke jatkuu vuoden 2025 loppuun ja sen rahoituksella toteutetaan mm. pedagogisten valmentajien toteuttamia koulutuksia. Hankekoordinaattorina toimii Matti Lähtevänoja.

3.2.2 Etä- ja verkko-opiskelu

Kuopion lukioissa panostetaan opiskelijoiden etäopiskelutaitojen kehittämiseen ja tukemiseen. Näitä teemoja käsitellään mm. OP5- ja OP11- opintojaksoilla. Lukuvuonna 2024–2025 otetaan käyttöön uudet Itä-Suomen lukioverkoston laatuhankeessa (luku 2.3) kootut etäopiskelijan ja hybridiopetuksen oppaat.

Virtuaaliset opinpolut -hankkeessa (OPH) tuotetut verkko-ohjausmateriaalit on koottu kaikkien Kuopion lukioden käyttöön verkkotarjottimelle Moodle-ympäristöön. Verkkotarjottimen ohjatut ja aikataulutetut mutta omatahtiset opintojaksot lisäävät opiskelijan mahdollisuuksia joustavan opintopolun rakentamiseen. Opettajia verkkotarjottimen opinnoissa on kaikista Kuopion lukioista. Lukuvuonna 2024–2025 verkkotarjottimen toiminnan vakiinnuttaminen ja kehitystyö jatkuu. Verkkotarjotinryhmän koordinaattorina toimii Tiina Kaljunen ja muut jäsenet ovat Aurora Hansen, Jutta Mäkisalo ja Ensio Vatanen.

3.3 OPPIMISEN TUKI

Opiskelijan oppimisen tuki lukiossa on kaikkien opiskelijoiden oikeus ja toteutuu koko opetushenkilöstön yhteistyönä. Aineenopettajat huomioivat erilaiset tuen tarpeet käyttämällä monipuolisia opetuksen ja arvioinnin menetelmiä. Tukiopetusta tarjotaan eri muodoissa: mahdollisia ovat tukipajat, tukikurssit ja opettajien tarjoamat yksilölliset tukiopetuskerrat.

Lukion erityisopetus on ensisijaisesti pedagogista tukea, joka kohdistuu oppimaan oppimiseen, oman oppimistyylin löytämiseen sekä itsetunnon vahvistamiseen oppijana. Erityisopettaja antaa tukea oppimisvaikeuksiin, ei yksittäisten aineiden opetusta tai tukiopetusta. Erityisopettaja antaa yksilöohjausta opiskeluteknikoihin, tekee lukemisen ja kirjoittamisen valmiuksia mittaavia testejä sekä tukee opiskelijaa esimerkiksi tehtävissä ja työskentelyn aikataulutuksessa. Yhteistyö aineenopettajien, opinto-ohjaajien,

hyvinvointialueen työntekijöiden, huoltajien sekä opiskelijan hyvinvointia tukevien verkostojen kanssa on keskeinen osa lukion erityisopettajan työnkuvaa.

Lukuvuoden alussa erityisopettaja kartoittaa perusopetuksesta siirtyvien opiskelijoiden tuen tarpeet lukio-opintoihin yhdessä nuorten sekä huoltajien kanssa. Erityisopettaja käy läpi 1. vuositason opiskelijoiden tekemän Niilo Mäki Instituutin DigiLukiseulan ja kutsuu seulassa huomioita saaneet opiskelijat haastatteluun. Huomioiden ja haastattelun perusteella erityisopettaja voi ohjata ja suositella opiskelijalle Niilo Mäki Instituutin lukemis- ja kirjoittamistaitojen yksilötestiä. Lukemis- ja kirjoittamistaitojen yksilötesti toteutetaan yhdessä erityisopettajan kanssa ja opiskelijan kanssa sovitaan mahdollisista opiskelun tukitoimista.

Opiskelun tukitoimia voivat olla esimerkiksi lisääjän mahdollisuus koetilanteissa sekä painetut oppimateriaalit ja oppikirjat opiskelun tukena. Opiskelun tukitoimet kirjataan opiskelijan oppimisen tuen lomakkeelle ja oppimisen tuen suunnitelmaa päivitetään sekä täydennetään opiskelijan ja erityisopettajan yhteisissä tapaamisissa. Erityisopettaja opastaa ja tekee opiskelijan kanssa mahdolliset erityisjärjestelyiden hakemukset ylioppilaskirjoituksia varten.

Lukuvuonna 2024–2025 Kuopion lukioissa työskentelee yhteensä kuusi erityisopettajaa. Erityisopettajista neljä työskentelee Kuopion kaupungin päivälukioissa, yksi LUPA-pajatoiminnan parissa ja yksi Kuopion aikuislukiossa sekä TUVA-opetuksessa.

Kuopion Lyseon erityisopettajana toimii Maiju Kemppainen.

Kuopion keskustan lukiokampuksella järjestetään lukuvuonna 2023–2024 Lumitin ja Lyseon yhteiset Tukea opintoihin -opintojaksot matematiikassa, englannissa ja ruotsissa. Toiminta on pajamuotoista niin, että kunkin opintojakson opetusta on yhden oppitunnin verran viikossa. Opiskelija voi osallistua opetukseen oman tarpeensa mukaan. Mikäli lukuvuoden aikana opetukseen osallistuu vähintään 10 oppitunnin verran, opiskelija saa 1 opintopisteen kyseisen oppiaineen oppimäärään. Mikäli opetukseen osallistuu vähintään 20 oppitunnin verran, opiskelija saa 2 opintopistettä kyseisen oppiaineen oppimäärään. Edellä mainittujen lisäksi järjestetään oppiainekohtaisia tukipajoja tarpeen mukaan.

Takaisin yhteiselle lukiopolulle – yhteisöllisesti -hankkeessa (OPH) jatketaan syksyn 2024 aikana monipuolisesti opiskelijan oppimisen tuen ja ohjauksen muotoja. Hankkeen toimijoiden yhteistyönä vahvistetaan opiskelijoiden oppimisentaitoja ja resilienssiä – uskoa tulevaisuuteen. Hankkeessa vahvistetaan edelleen opiskelijan tukipalveluita, joiden tavoitteena on oppimisen tuki pienemmissä ryhmissä. Toiminta on suurelta osin pajamuotoista. Hankkeen monipuolisuuden takia sen tavoitteita toimintoja kuvataan useassa kohdassa tätä lukuvuosisuunnitelmaa. Hankkeen vastuurehtorina toimii Anna-Maija Tiilikainen.

Lukio-opiskelijoiden oppimisen tuen kehittäminen ja vahvistaminen (OPH). Hankkeen päämäärä on luoda Kuopion lukioissa yksilöllisesti räätälöity samanaikaisopettamisen malli, jonka avulla voidaan vastata paremmin erilaisten oppijoiden akateemisiin ja sosioemotionaalsiin tarpeisiin. Erityinen huomio kiinnitetään Kuopion lukioissa vallitseviin erityispiirteisiin, kuten opettajien ja oppilaiden väliseen vuorovaikutukseen. Hankkeen tarkoituksena on antaa opettajille tietoja, taitoja ja työkaluja, joilla he voivat tukea oppilaita yksilöllisesti ja samalla edistää yhteisöllisyyttä. Pidemmällä aikavälillä tavoitteena on myös vähentää koulupudokkuutta ja parantaa yleistä hyvinvointia Kuopion lukioympäristössä. Tavoitteena on kehittää lukioden toimintakulttuuria ja pedagogisia käytänteitä, jotka tukevat yksilöllisen oppimisen strategiaa. Hankkeen vastuurehtorina toimii Mika Strömberg.

3.4 OPINTOJEN SAAVUTETTAVUUS

Kuopion lukioissa jokaisella opiskelijalla on mahdollisuus kasvaa, oppia ja osoittaa oppimaansa. Opintojen saavutettavuutta Kuopion lukioissa varmistetaan monin eri tavoin:

- Jatkuvan oppimisen periaate ohjaa lukiokoulutuksen käytännön työtä ja toimintaa. Opiskelijoita kannustetaan ottamaan vastaan ja pohtimaan uusia ja innostavia asioita avoimin mielin läpi koko elämänsä.
- Oppimisympäristöjen ja opetusmateriaalien sekä työskentelymenetelmien valinnassa huomioidaan monenlaisten oppijoiden taustat ja tarpeet.
- Opiskelijoiden opintojen ja työskentelyn ohjaamisessa huomioidaan yhdenvertaiset opiskelumahdollisuudet.
- Digitaaliset ympäristöt ovat helppokäyttöisiä kaikille käyttäjille, myös eri tavoin toimintarajoitteisille tai ikääntyneille opiskelijoille.
- Opetusmateriaalin valinnassa kiinnitetään huomiota siihen, että materiaali on kielitietoista ja kuvastaa moninaista yhteiskuntaa.
- Lukioiden fyysinen saavutettavuus on hyvä ja kulkuyhteydet ovat toimivat.

4 OPISKELIJOIDEN HYVINVOINTI

4.1 OHJAUS

Kuopion lukioissa ohjaus on koko oppilaitoksen henkilöstön yhteistä työtä. Päävastuu ohjauksen käytännön järjestämisestä sekä kokonaisuuden suunnittelusta ja toteutuksesta on opinto-ohjaajilla. Lukuvuonna 2023–2024 jokaisessa lukiossa työskentelee 1–3 päätoimista opinto-ohjaajaa ja lisäksi lukioiden yhteisenä resurssina hankeopinto-ohjaaja.

Lukioiden opinto-ohjaus toteutuu henkilökohtaisena ohjauksena, pienryhmäohjauksena sekä luokamuotoisena ohjauksena. Henkilökohtaista ohjausta on saatavissa tarpeen mukaan omalta opinto-ohjaajalta. Ohjaus on prosessi ja opintovalintoja tai niiden muutoksia tehdessä myös koulutus- ja uraohjauksen näkökulma on aina läsnä. Lukioiden opinto-ohjaajat osallistuvat osaltaan yhteisölliseen opiskelijahuoltotyöhön ja tekevät yhteistyötä opiskelijahuollollisiin tai opetuksen järjestämiseen liittyvien asioiden osalta eri toimijoiden kanssa (erityisopettaja, terveydenhoitaja, lukiokuraattori, lukiopsykologi jne) niin koulun sisällä kuin ulkopuolellakin. Sidosryhmäyhteistyö niin korkea-asteen, työelämän kuin julkishallinnon tahojen kanssa on myös tärkeä osa opinto-ohjaajien työtä. Opinto-ohjaajat ohjaavat ja neuvovat opiskelijoita myös ylioppilaskirjoituksiin liittyvissä kysymyksissä ja ilmoittautumisessa.

Opinto-ohjauksessa on kaksi pakollista opintojaksoa, *OP01 Minä opiskelijana* ja *OP02 Jatko-opinnot, työelämä ja tulevaisuus*. Niiden toteutuksessa on erilaisia käytänteitä lukioittain. Opinto-ohjauksen tunneilla

on vierailijoita niin koulun oman henkilöstön osalta kuin ulkopuoleltakin, ja koulutukseen ja työelämään liittyvää tietoutta tarjoillaan opiskelijoille messuilla, koulutusalaesittelyissä ja muissa tapahtumissa. Mahdollisuuksien mukaan opiskelijat osallistuvat lukioaikana myös ainakin yhden päivän työelämään tutustumispäivään. Lukion päättövaiheessa opinto-ohjauksen tunneilla käsitellään mm. yhteishakuun, valmistumiseen ja omaan taloudenpitoon liittyviä teemoja sekä välivuoden ja kansainvälistymisen mahdollisuuksia. Osa tunneista voidaan järjestää pienryhmäohjauksena.

Lukuvuonna 2024–2025 Lyseossa työskentelevät lukiolinjan päätoimisina opinto-ohjaajina Pauliina Pöntinen ja Miika Raudaskoski sekä Emmi Karvonen, jonka työpanos jakaantuu Lyseon ja Lumitin kesken. IB-opiskelijoiden opinto-ohjauksesta vastaa Suvi Tirkkonen.

Lyseossa opinto-ohjausta järjestetään henkilökohtaisena ohjauksena, pienryhmäohjauksena sekä luokkamuotoisena ohjauksena. Henkilökohtaista ohjausta on saatavissa tarpeen mukaan omalta opinto-ohjaajalta. Kaikki toisen vuositasen opiskelijat haastatellaan kevätlukukauden aikana. Pienryhmäohjausta järjestetään tarpeen mukaan, esimerkiksi abiturienteille pidetään syyslukukauden aikana Ei mitään hajua - pienryhmä.

Ensimmäisen vuositasen opinto-ohjauksen OP1-opintojakson tunnit pidetään 1., 2. ja 5. jaksossa rinnakkain OP5-opintojakson kanssa. Opinto-ohjaajien lisäksi tunteja pitävät erityisopettaja, kuraattori, psykologi ja rehtori. Tarkemmat opintojakson sisällöt on kuvattu opetussuunnitelmassa.

Toisen vuositasen opinto-ohjauksen OP2-opintojakson luokkatunnit pidetään 2. ja 4. jaksoissa. Lisäksi opiskelijat osallistuvat osana opintojaksoa koulutusalaesittelyihin, joita tarjotaan 2. ja 3. jaksos aikana yhteistyössä Lumitin kanssa. Opiskelijat osallistuvat Savonia amk:n lukion toisen vuoden opiskelijoille suunnattuun tapahtumaan ma 11.11.2024. Opiskelijat käyvät luokkatuntien lisäksi myös opinto-ohjaajan haastattelussa, jossa käydään läpi opiskeluun, ylioppilaskirjoituksiin ja jatko-opintosuunnitelmiin liittyviä teemoja.

Kolmannen vuositasen opinto-ohjauksen OP2-opinto-ohjauksen luokkatunnit pidetään 3. jaksossa. Tunneilla käsitellään tulevaisuuteen, yhteishakuun, valmistumiseen ja omaan taloudenpitoon liittyviä teemoja. Osa tunneista voidaan järjestää pienryhmäohjauksena. Abiturientit osallistuvat Itä-Suomen yliopiston Hae yliopistoon - sekä Savonia ammattikorkeakoulun Kampus tutuksi -päivään maanantaina 11.11.2024.

4.1.1 Ryhmänohjaus

Ryhmänohjauksen kehittämisryhmä jatkaa toimintaansa lukuvuonna 2024–2025. Lukuvuoden tavoitteita ovat ryhmänohjaustoiminnan kehittäminen edelleen, yhteisen suunnittelun tehostaminen sekä opiskelijoiden ryhmäytymisen tukeminen. Ryhmän vastuuhenkilönä toimii Päivi Kiiski.

Keskustan lukioissa jokaiselta vuositasolta on valittu kaksi ryhmänohjauskoordinaattoria ja viherkampukselta yhteensä kaksi koordinaattoria. Ro-koordinaattorit toimivat työparina opintovuosittain. Kaikkien ro-koordinaattoreiden tapaaminen järjestetään kolme kertaa lukuvuoden aikana.

RO-koordinaattorit

- teemoittavat ryhmänohjaukset jaksoittain
- kutsuvat koolle oman opintovuoden ryhmänohjaajat ja toimivat yhteyshenkilöinä, mutta kaikki ryhmänohjaajat ovat osallistuvat suunnittelutyöhön (tehtävien delegointi)

- kunkin opintovuoden ryhmänohjaajat kokoontuvat yhden kerran jaksossa
- perehdyttävät uudet ryhmänohjaajat lukuvuoden alussa
- koko kaupungin koordinaattorit tapaavat vuositasoittain kolme kertaa lukuvuodessa
- kehittävät työn arvioinnin mittareita (esimerkiksi ryhmänohjausläsnäolojen seuraaminen)
- tekevät muuta kehittämistyötä (kirjallisuuteen tutustuminen ja sopivien koulutusten kartoittaminen)

Pitkiä, puolen tunnin mittaisia ryhmänohjauksia pidetään kymmenen kertaa vuodessa; tämän lisäksi jokaisessa jaksossa ryhmänohjaaja on tavattavissa yhden välitunnin ajan. Nämä ajankohdat päätetään koulukohtaisesti.

Lukiokohtaiset ryhmänohjaajien tapaamiset päätetään lukioittain (1 kerta/jakso) ja näissä tapaamisissa suunnitellaan yhdessä jakson ryhmänohjausten sisältö.

Ryhmänohjaustoiminnan kehittämisessä tehdään yhteistyötä *Meijän lukio* -hankkeen sekä *Yhteisöllisen opiskeluhuollon vahvistaminen ja kehittäminen* -hankkeen kanssa.

Lyseon ensimmäisen vuositason ryhmänohjauskoordinaattorit ovat Aino Apilo ja Janne Romppainen, toisen vuositason Minna Aalto ja Ulla Juntunen sekä kolmannen vuositason Antti Savinainen ja Tiina Vainikainen.

4.1.2 Ohjauksen kehittämishankkeet

Takaisin yhteiselle lukiopolulle – yhteisöllisesti -hankkeessa (OPH) kehitetään syksyn 2024 aikana monipuolisesti opiskelijan oppimisen tuen ja ohjauksen muotoja. Aineenopettajien, opinto- ja ryhmänohjaajien sekä opiskeluhuollon toimijoiden yhteistyönä vahvistetaan opiskelijoiden oppimisen taitoja ja resilienssiä – uskoa tulevaisuuteen. Ohjauksen, erityisopetuksen ja opiskelijahuollon yhteistyössä suunnitellaan tallenteita erityisesti ryhmänohjauksen käyttöön. Tallenteiden tekoon osallistetaan opiskelijoita. Hankkeessa toimiva lukiodien yhteinen opinto-ohjaaja kohdistaa erityistukea abien tulevaisuusohjaukseen.

Ohjaus Laatuapila-hankkeessa

Laatuapila-hankkeessa (ks. Luku 2.3) on määritelty ja kuvattu lukiokoulutuksen ydinprosessit. Ohjaus on yksi viidestä lukiokoulutuksen ydinprosesseista. Onnistuneella ohjauksella on suuri vaikutus, sillä pystytään ehkäisemään syrjäytymistä ja pitkällä aikavälillä vahvistamaan työllisyyttä. Ohjauksen ydinprosessi on jaettu ohjaukseen 1) lukio-opintojen alussa, 2) aikana, 3) ja päättymisvaiheessa sekä 4) jälkiohjaus opintojen päättymisen jälkeen. Tavoitteena on ollut kuvata laadukas ohjaus koko opintojen ajan määrittelemällä ohjauksen tavoitteet ja työnjako selkeästi sekä kehittää mittareita ja indikaattoreita ohjauksen arvioimiseen – järjestelmällisen arvioinnin pohjalta toimintatapoja voidaan kehittää. Ohjauksesta vastaavat opinto-ohjaajien lisäksi koko oppilaitoksen henkilökunta sekä tukisidosryhmät. Hanke jatkuu syyslukukauden 2024 ajan.

4.2 OPISKELUHUOLTO

Kuopion kaupungin lukion opetussuunnitelman mukaiset opiskeluhuoltopalvelut pitävät sisällään kuraattorin, opiskelijaterveydenhuollon ja psykologin palvelut, jotka on mitoitettu siten, että opiskelija

pääsee tarvittaessa keskustelemaan henkilökohtaisessa tapaamisessa joko kuraattorin tai psykologin kanssa viimeistään seitsemäntenä oppilaitoksen työpäivänä tai kiireellisessä asiassa samana tai seuraavana päivänä. Opiskeluhoitopalveluja järjestetään osin lukioiden tiloissa ja ne toimivat pääosin ajanvarausperiaatteella. Opiskeluhoillon palveluista tiedotetaan lukioiden opinto-oppaissa, Wilmassa ja koulun kotisivuilla, ja toimijat esittäytyvät lukuvuosittain uusille opiskelijoille oppitunneilla.

Kuopion kaupungilla on **lukiotoimen opiskeluhoillon työryhmä**, joka koordinoi lukioiden opiskeluhoillon toimintaa. Lukioiden omat yhteisölliset opiskeluhoitoryhmät arvioivat lukion opiskeluhoillon toteutumista. Yksilökohtaista opiskeluhoillon tarvetta arvioidaan jatkuvasti mm. opiskelumenestyksen, erityisen tuen tarpeen ja mahdollisen muun huolen perusteella. Ryhmänohjaajat seuraavat opiskelijoiden poissaoloja ja opintojen etenemistä ja ovat keskeisessä roolissa tässä arvioinnissa.

Kuopion lukioilla on yhteinen opiskeluhoitosuunnitelma, jossa kerrotaan tarkemmin, kuinka opiskeluhoito toimii Kuopion lukioissa.

Lukuvuonna 2024–2025 Kuopion lukioissa on käytettävissä myös jalkautuvan psykiatrisen sairaanhoitajan palveluita, joka saadaan Tulevaisuuden sote-keskus -hankkeen kautta.

Lyseon kuraattorina toimii Anne Lappalainen ja psykologina Minna Pakarinen; Lyseon terveydenhoitaja on syksyn ajan Selina Setälä ja kevään ajan Susanna Hyvönen.

YOH! – Yhteisöllisen opiskeluhoillon kehittämishanke (OKM). Yhteisöllisen opiskeluhoillon vahvistaminen ja kehittäminen Kuopion kaupungin perusopetuksessa ja lukio-opetuksessa -hankkeen tavoitteena lukuvuodelle 2024–2025 on

- tasalaatuisen yhteisöllisen opiskeluhoillon vahvistaminen ja kehittäminen,
- oppilaitoksen toimintakulttuurin ja henkilöstön osaamisen kehittäminen yhteisöllisen opiskeluhoillon näkökulmasta sekä
- opiskeluhoillon eri toimijoiden yhteistyön tukeminen

Hankkeen toteutustapa:

- vahvistetaan ja kehitetään yhteisöllisen opiskeluhoillon rakenteita yhdessä oppilaitoksen toimijoiden kanssa
- avataan eri toimijoiden rooleja osana yhteisöllistä opiskeluhoitotyötä
- tarjotaan vinkkejä ja malleja yhteisölliseen opiskeluhoitotyöhön esimerkiksi oppilaitoskäynneillä, virtuaalikahveilla, "vinkkivitosilla", säännöllisillä YOH!-tiedotteilla, tuotetaan materiaalia mm. opiskelijoiden ja hoitajien käyttöön sekä digiversio työntekijöille jne.
- vahvistetaan ryhmänohjaajien roolia yhteisöllisessä opiskeluhoitotyössä.

Hanketta koordinoivat Saara Pellinen ja Tarja Ärväs. Lisätietoa lukuvuodelle 2024–2025 löytyy hankkeen kotisivuilta: [Yhteisöllisen opiskeluhoillon kehittämishankkeen pedanet-sivut](#)

4.3 MUUT TUKITOIMET

Lupa-pajan toimintaa jatketaan lukuvuonna 2024-2025 Lupa-hankkeen rahoituksella (Lupa – Kuopion lukiopajan kokonaisvaltaisen valmennusmallin kehittämishanke (ESR+)).

Lupa-paja on lukiokoulutuksen vahvimpia tukimuotoja, jonka tavoitteina on lukio-opintojen keskeyttämisen ennaltaehkäisy ja lukio-opiskelun kokonaisvaltainen eteenpäinvieminen. Valmennuksellisenä tavoitteena on nuoren sosiaalinen vahvistaminen kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin tukemiseksi. Tavoitteena on, että opiskelija on pajalla yhden lukiojakson verran, minkä jälkeen hän palaa omaan lukioonsa jatkamaan opintojaan.

Opiskelija voi toimintakykynsä mukaisesti käydä pelkästään pajaopinnoissa tai suorittaa yhtä aikaa opintojaksoja omalla lukiollaan. Lukio-opinnot pajalla noudattavat lukioiden yleistä opetussuunnitelmaa. Jokainen opiskelija etenee oman opon kanssa laaditun henkilökohtaisen oppimissuunnitelmansa mukaisesti. Lukio-opintoja ohjaavat aineenopettajat. Lupa-pajan opinto-ohjaaja auttaa opintojen suunnitteluun liittyvissä asioissa ja erityisopettaja oppimiseen liittyvien haasteiden ratkaisussa. Pajan henkilökunta arvioi tapauskohtaisesti jokaisen nuoren tuen tarpeen ensimmäisen jakson loppupuolella.

Oppivelvollisuuslakiin liittyvää ohjausta Kuopion lukioille tarjoavat oppivelvollisuuskoordinaattori Loviisa Silmäri ja oppivelvollisuusasiantuntija Maiju Honkanen. He auttavat ja ohjaavat oppivelvollisuuteen liittyvissä kysymyksissä yleisellä tasolla sekä opiskelijakohtaisesti. Työskentely lukioiden henkilöstön kanssa on konsultatiivista ja ennakoivaa. Oppivelvollisuuskoordinaattori ottaa vastaan oppivelvollisuuden keskeyttämishakemukset, jos keskeytyksen perusteet ovat terveydelliset tai opiskelijan elämäntilanteeseen liittyvät muut painavat syyt. [Oppivelvollisuus - Kuopio](#)

4.4 TURVALLISUUS JA YHDENVERTAISUUS

Koulutuksen järjestäjä vastaa siitä, että yhdenvertaisuus toteutuu ja Kuopion lukioilla on yhteinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma. Opiskelijoiden hyvinvoinnin ja opiskelukyvyn edistäminen ja niiden tukeminen on koko oppilaitoksen henkilöstön tehtävä.

Kuopion lukioiden opiskeluhoitosuunnitelmassa on kuvattu toimia turvallisuuden ja yhteisöllisyyden edistämiseksi. Opiskelijat perehdytetään tiloihin ja välineisiin opintojen alussa. Tilojen siisteydestä ja tarkoituksenmukaisuudesta huolehditaan yhteistyössä koulukiinteistön henkilöstön ja opiskelijoiden kanssa. Puutteista kerätään palautetta ja niihin reagoidaan. Esteettömyys ja saavutettavuus huomioidaan tilojen suunnittelussa ja käytössä. Toimintaan liittyvät vaarat on arvioitu jokaisessa lukiossa ja niitä ehkäistään suunnitelmallisesti.

Kaikille lukioille on nimetty turvavastaavat, ja jokaisessa koulukiinteistöissä toimii oma turvallisuusryhmä, joka vastaa turvallisuussuunnitelman laatimisesta ja päivittämisestä. Turvallisuusryhmä suunnittelee ja toteuttaa lukuvuosittaiset pelastusharjoitukset sekä henkilöstön koulutukset.

Lukuvuonna 2024–2025 päivitetään ja jalkautetaan lukioiden tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmat sekä kriisisuunnitelmat. Turvallisuusvastaaville ja rehtoreille järjestetään koulutusta turvallisuusasioista.

Kuopion kaupungin koulujen riskien ja vaarojen arvioinnissa ja ennaltaehkäisyssä käytössä on wPro-sovellus. Tavoitteena on lukuvuoden 2024–2025 aikana päivittää sovelluksen tiedot kaikissa lukioissa. Tämän

sovelluksen kautta tehdään myös ilmoitukset työtapaturmista, läheltä piti -ilmoitukset, väkivaltailmoitukset ja uhkatilanneilmoitukset.

Kuopion Lyseon lukion turvallisuusvastaavina toimivat Juho Oikarinen ja Kauko Kauhanen. Turvallisuusvastaavat pitävät ensimmäisen vuositason opiskelijoille turvatunnin ja turvakävelyn osana OP01-opintojaksoa. Henkilökunnalle järjestetään tutustuminen turvavälineisiin ja toimintaan hätätilanteissa. Ensiaputaitoiset henkilöt kartoitetaan. Keväällä 2025 toteutetaan koko koulun poistumis-/suojautumisharjoitus.

Kriisisuunnitelma päivitetään syksyn aikana yhdessä Lumitin kanssa.

4.5 OPISKELIJOIDEN OSALLISUUS TOIMINNAN SUUNNITTELUSSA JA KEHITTÄMISESSÄ

Osallisuus ja yhteisöllisyys ovat tärkeä osa lukion toimintakulttuuria, ja ne vahvistavat yksilön ja yhteisön hyvinvointia. Lukiokoulutuksen tavoitteena on, että jokainen opiskelija kokee kuuluvansa itselle merkitykselliseen ja tärkeään yhteisöön. Kuopion lukioissa yhteisöllisyyttä edistetään monenlaisilla toimenpiteillä, mm. myönteisellä ja kannustavalla opiskeluilmapiirillä, ryhmäytymisellä opintojen alkuvaiheessa, ryhmänohjaajien aktiivisella toiminnalla koko opintojen ajan ja koko koulun yhteisillä tilaisuuksilla kuten juhlilla ja erilaisilla teemapäivillä.

Osallisuutta vahvistetaan myös tarjoamalla erilaisia mahdollisuuksia vaikuttaa lukion toimintaan ja kehitykseen sekä omiin valintoihin. Lukion toiminta perustuu opiskelijälähtöisyyteen, joka vahvistaa opiskelijan omaa toimijuutta, kehitystä ja oppimista. Lukion erilaiset toimintatavat rohkaisevat opiskelijoita aktiiviseen toimintaan ja osallistumiseen. Myös opetuksessa hyödynnetään osallisuutta ja yhteisöllisyyttä tukevia menetelmiä.

Lukuvuonna 2024–2025 opiskelijoiden osallisuuden kehittämisen yhteisiä painopisteitä ovat opiskelijoiden osallistaminen lukuvuosisuunnitteluun sekä Kuopion lukioiden opiskelijakuntien hallitusten yhteistyörakenteiden ja toimintatapojen luominen.

Koko keskustan lukiokampuksen ykkösille toteutetaan syksyllä ensimmäisessä jaksossa yhteisöllisyyttä tukemaan kampusolympialaiset. Lisäksi Lyseon ensimmäisen vuositason opiskelijoille toteutetaan ykkösjaksolla retki Hietasaloon tukemaan ryhmäytymistä. Vastaava retki on suunnitteilla myös toisen vuositason opiskelijoille loppukeväästä 2025.

4.6 HYVINVOINTIA EDISTÄVÄ LUKIOYHTEISÖN TOIMINTA

Lukuvuonna 2024–2025 kaikissa Kuopion lukioissa perehdytään **Laatuapila –hankkeessa koottuun hyvinvointimalliin** ja otetaan käyttöön lukiolle sopivia toimenpiteitä.

Hyvinvointia edistävän lukioyhteisön ominaisuuksia ovat esimerkiksi seuraavat:

- Opiskelu- ja työympäristö on fyysisesti, psyykkisesti ja sosiaalisesti terve ja turvallinen.
- Ihmiset kohdataan yksilöinä yhteisön tarpeet huomioiden.
- Viestintä on avointa ja saavutettavaa.
- Osallisuutta ja yhteisöllisyyttä vaalitaan (esim. perinteet, yhteiset tapahtumat).
- Lukioyhteisössä on selkeät yhteiset pelisäännöt.
- Työelämätaitoja edistetään hyvinvoinnin näkökulmasta.
- Hyvinvoinnin edistämistä suunnitellaan yhteistyössä.
- Kiusaamista ennaltaehkäistään ja siihen puututaan.
- Välituntiaktiviteetit, istumisen tauottaminen ja ergonomiset työpisteet.
- Hyödynnetään hyvinvointia tukevia ja edistäviä hankkeita (esim. Meijän lukio).
- Seuranta ja arviointia toteutetaan esim. säännöllisesti toteutettavilla hyvinvointikyselyillä.

Meijän lukio – Lukiolaisten koulupudokkuuden ennaltaehkäisy ja hyvinvoinnin tukeminen Itä-Suomessa II (ESR+)

Kuopion lukiot kuuluvat Meijän lukio – Lukiolaisten koulupudokkuuden ennaltaehkäisy ja hyvinvoinnin tukeminen Itä-Suomessa II -hankkeen piiriin. Hankkeen tavoitteena on kehittää koulujen toimintakulttuuria tasavertaiseksi ja yhteisölliseksi ehkäisemällä varhaisessa vaiheessa koulupudokkuutta ja syrjäytymistä sekä mallintaa koulukiinnittymistä ja hyvinvointia. Hanke kehittää, jalkauttaa ja juurruttaa toimintoja osaksi koulun arkea lisäten kokonaisvaltaisesti nuorten osallisuutta. Lisäksi hankeaikana lisätään opetushenkilöstön osaamista ja hyvinvointia sekä huoltajien osallisuutta.

Hankkeen toiminnalla on viisi tavoitetta:

- 1) Koulujen toimintakulttuurin kehittäminen tasavertaiseksi ja yhteisölliseksi mittaamalla ja mallintamalla koulukiinnittymistä ja hyvinvointia
- 2) Lisätään nuorten koulu yhteisöön kiinnittymistä, vähennetään kohderyhmään kuuluvien koulu-uupumusta ja koulukeskeyttämistä, ehkäistään nuorten syrjäytymistä ja yksinäisyyttä, nivelvaiheen yhteistyö ja sujuva siirtyminen huomioiden
- 3) Vahvistetaan nuorten osallisuutta ja minäpystyvyyttä opinnoissa, lisätään nuorten osaamista oppimisesta ja oman koulutyönohjauksesta sekä lisätään nuorten aktiivista toimijuutta osallistaen ja hyvinvointia lisäten
- 4) Lisätään opetushenkilöstön osaamista nuorten koulupudokkuuden varhaisen vaiheen ehkäisemisessä sekä kohdennetaan tukea opetushenkilöstön jaksamiseen
- 5) Lisätään ja vahvistetaan huoltajien ymmärrystä nuorten hyvinvoinnista ja jaksamisesta sekä tuetaan huoltajia nuoren rinnalla kulkemisessa lukio-opintojen aikana.

Hankkeen toiminta on suunniteltu erilaisiin teemoihin liittyvien työpakettien ympärille, joiden avulla luodaan tavoitteiden saavuttamista edesauttavia malleja, kehitetään nivelvaiheen opinto-ohjausta ja nuorten siirtymistä peruskoulusta lukioon, tuotetaan osallisuutta lisäävää toimintaa sekä ennaltaehkäistään koulupudokkuutta ja syrjäytymistä. Lisäksi toiminta tukee opiskelijan koulunkäyntiin liittyvää osaamista ja hyvinvointia.

Koulujen toimintakulttuuria kehitetään kouluille jalkautuvien hyvinvointivalmentajien ja nivelvaiheen opinto-ohjaajien avulla. Lisäksi opiskelijoiden ja opettajien osaamista lisätään erilaisten koulutusten myötä.

Edellä mainitut hanketoiminnot ovat käynnissä Kuopion lukioissa koko lukuvuoden 2024-2025 ja jatkuvat vielä lukuvuonna 2025–2026. Hankkeen projektipäällikkönä toimii Sanna Oikari, ja lisäksi hankkeessa toimivat Kuopion alueella hyvinvointivalmentajat Piia Kuusela ja Meiju Tiirikainen sekä nivelvaiheen opinto-ohjaajat Sanna Multala ja Tytti Puuronen.

Meijän lukio -hankkeen yhteyshenkilönä Lyseolla toimii opettaja Markus Tyni.

5 HENKILÖSTÖ

5.1 HENKILÖSTÖN OSAAMINEN JA SEN KEHITTÄMINEN

Lukioiden opetushenkilöstön osaaminen on yksi keskeinen laatutekijä. Laatuapila –hankkeessa on koottu uudet **lukion opettajan työn osaamiskuvaukset**, jotka otetaan käyttöön tänä lukuvuonna esimerkiksi kehityskeskustelujen tukena.

Opettajien osaamisen kehittämisen tueksi on tänäkin lukuvuonna tarjolla mm. Opetushallituksen, Kuopion kaupungin ja lukiotoimen järjestämiä koulutuksia. Lisäksi monet Kuopion lukioiden hankkeet tarjoavat erilaisia kouluttautumis- ja vertaisoppimisen mahdollisuuksia. Lukuvuonna 2024–2025 Kuopion lukioiden opetushenkilöstön koulutusten keskeisiä teemoja ovat mm. opettajien toimintavalmiudet opiskelijoiden tilanteiden ja haasteiden monimuotoistuksessa sekä tekoälyn pedagogiikka ja haasteet arvioinnissa.

Pedagogiset valmentajat

Kuopion lukioiden pedagogiset valmentajat toimivat jokaisessa lukiossa kouluttajina ja tutoreina tavoitteenaan kehittää tieto- ja viestintätekniikan hyödyntämistä oppimisen tukena. Lukuvuonna 2024–2025 valmentajat tarjoavat koulutuksia tekoälystä, pelillisyydestä, kuten pedagogisista pakopeleistä ja virtuaalimaailman käytöstä, Moodlen käytöstä, oppimisanalytiikasta, videoiden ja podcastien tuottamisesta ja kaikkineen digitaalisten opetus- ja oppimismenetelmien käytössä. Pedagogisina valmentajina toimivat Matti Lähtevänoja, Jutta Mäkisalo ja Riikka Korosalmi.

Kuopion lukioiden opettajien on mahdollista hakea yksilölliseen pedagogiseen valmennukseen, joka panostaa opettajien henkilökohtaisen valmentamisen kautta opettajien pedagogisten ja digitaitojen kehittymiseen. Pedagoginen valmennus mahdollistaa opettajan näkemisen ja tukemisen yksilönä ja kokonaisvaltaisesti. Valmennuksen ydinajatuksena on samalla huomioida ja tukea opettajan hyvinvointia. Hyvinvoivat opettajat voivat tuottaa hyvinvoivaa opetusta ja koulutusta myös oppijoiden suuntaan. Lukuvuonna 2024–2025 mahdollisuus osallistua tähän prosessiin tarjotaan 1–2 opettajalle / lukio.

Aineryhmäagenttien toiminta

Kuopion lukiodien opettajat valitsevat jokaisessa aineryhmässä yhteistyötä koordinoivan opettajan eli aineryhmäagentin. Yhteensä agentteja on 15. Aineryhmäagenttien tehtävänä on kutsua koolle ja valmistella yhteisiä tapaamisia, tiedottaa aineryhmän jäsenille esimerkiksi ajankohtaisista koulutuksista, suunnitella mahdollinen työelämään tutustumisvierailu sekä toimia aineryhmän linkkinä lukiodien johtotiimin suuntaan. Agenttien yhteistyörehtorina toimii Mika Strömberg.

Lukuvuonna 2024–2025 aineryhmät kokoontuvat neljä kertaa.

Erasmus+-liikkuvuudet

Kuopion kaupungin lukiot muodostavat yhdessä Erasmus+-akkreditoidun liikkuvuuskonsortion. Konsortio järjestää korkealaatuisia liikkuvuustoimintoja ulkomailla sekä Kuopion kaupungin lukiodien henkilöstölle että opiskelijoille. Konsortion akkreditointi on voimassa 31.12.2027 saakka. Akkreditoidun konsortion kansainvälinen toiminta täyttää Euroopan komission laatuvaatimukset.

Akkreditoinnin myötä Erasmus+-liikkuvuuksien rahoitus on taattu akkreditoinnin voimassaoloajalle. Rahoitus liikkuvuuksille haetaan vuosittain.

Konsortion järjestämät kansainväliset liikkuvuustoiminnot tarjoavat Kuopion kaupungin lukiodien henkilöstölle sekä ammatillisia että henkilökohtaisia kehitysmahdollisuuksia. Henkilöstö voi osallistua job shadowing -jaksolle, opetusjaksolle tai itse valitsemaansa kurssille. Erasmus+-akkreditoinnin kautta rahoitetaan myös ryhmäliikkuvuuksia, joihin opettaja osallistuu opiskelijaryhmän kanssa.

Erasmus+-akkreditoinnin koordinoivana opettajana toimii Mari Hahtala-Pirskanen, ja lisäksi kaikille lukioille on valittu omat Erasmus+-vastuupettajat.

5.2 TYÖHYVINVOINTI JA SEN KEHITTÄMINEN

Kaikille Kuopion lukioille on valittu työhyvinvointivastaavat eli **Tyhy-pari**. Tyhy-vastaavat päivittävät lukion työhyvinvointisuunnitelman, koordinoivat sen mukaista toimintaa ja seuraavat suunnitelman toteutumista. He osallistuvat yhteisiin koulutuksiin ja tiedottavat työyhteisöä työhyvinvointiin liittyvissä asioissa. Tyhy-pari ideoi työhyvinvointia edistävää yhteistä toimintaa ja osallistaa työyhteisön jäseniä mukaan sen suunnitteluun ja toteutukseen. Tyhy-vastaavat voivat olla mukana myös päivittämässä lukion WPro-riskienhallintasovelluksen tietoja yhdessä rehtorin kanssa.

Työhyvinvoinnin tukemiseksi voidaan tarjota työnohjausta joko tietyille työntekijäryhmille tai lukiokohtaisesti. Työnohjauksen toteuttamiseen on ollut mahdollista hakea myös kaupungin tyhy-rahaa.

QWL-mittaus. Kuopion lukioissa jatketaan lukuvuonna 2023–2024 aloitetun Quality of Working Life -menetelmän kokeilua. Tavoitteena on työelämän laadun parantaminen johtamisen ja esihenkilötyön kehittymisen sekä vuorovaikutuksen lisääntymisen kautta. Säännöllisten mittausten avulla saadaan dataa henkilöstön hyvinvoinnista ja esihenkilötyön vaikuttavuudesta.

5.3 HENKILÖSTÖN OSALLISUUS TOIMINNAN SUUNNITTELUSSA JA KEHITTÄMISESSÄ

Lukioiden henkilöstöä osallistetaan yhteiseen suunnitteluun ja kehittämiseen mm. järjestämällä yhteisiä koulutustilaisuuksia ja yhteisellä tiedottamisella. Lukuvuonna 2023–2024 lukiotoimen yhteisiä tilaisuuksia ovat ainakin Veso-koulutukset 6.8.2024 (läpileikkaus lukiotoimen ajankohtaisista asioista) ja 14.1.2025 (tykö-viikko). Laatutyöhön liittyen lukioiden vuosisuunnittelua kehitetään entistä osallistavammaksi.

Kuopion lukiotoimi tarjoaa myös yksilötasolla monipuolisia mahdollisuuksia osallistua kehittämistyöhön erilaisissa vastuutehtävissä. Näitä on tarjolla monissa hankkeissa ja kehittämisprojekteissa sekä lukioiden että koko lukiotoimen tasolla.

Lyseon työhyvinvointiparina toimivat Ulla Karhunen ja Suvi Tirkkonen.

Lyseolta aineryhmäagentteina toimivat Maiju Kemppainen, Juho Oikarinen ja Pauliina Pöntinen.

Lyseon OAJ:n yhteysopettajat ovat Suvi Tirkkonen ja Pauliina Pöntinen.

6 SIDOSRYHMÄYHTEISTYÖ JA KUMPPANUUDET

6.1 YHTEISTYÖ TOISTEN LUKIOIDEN KANSSA

NEST-keskus

Kuopion lukiotoimi hallinnoi laajaa NEST-keskusta, joka on Itä-Suomen lukioiden kansainvälistymistä, hanketoimintaa ja työelämäyhteistyötä tukeva verkosto. Lisätietoa NEST-keskuksen sivuilta. [Toimintamme | NestCentre](#)

Viisiapilaverkosto

Kuopion lukiotoimi on mukana viiden lukiokoulutusta järjestävän tahon verkostossa (Viisiapila), joka mahdollistaa lukiokoulutuksen kehittämisen isojen kaupunkien näkökulmasta. Verkoston kanssa on haettu erilaisia lukiokoulutuksen kehittämishankkeita ja näitä jatketaan lukuvuoden 2024–2025 aikana laatu- ja saavutettavuushankkeena.

LUKE-verkosto

LUKE-verkosto on kaikille lukioille avoin valtakunnallinen ja alueellinen yhteistyöverkosto. LUKE-toiminta tukee lukiokoulutuksen uudistamista ja lukioiden yhteistyötä.

Lukioiden kehittämisverkoston tarkoituksena on edistää lukiokoulutuksen uudistamista, lukiolainsäädännön tavoitteiden toteuttamista sekä vuonna 2021 käyttöön otettujen opetussuunnitelmien toimeenpanoa. Lukioiden opetushenkilöstöä ja johtoa tuetaan toimintakulttuurin muutoksessa sekä pedagogiikan ja oppimisympäristöjen kehittämisessä. Lisäksi kokeillaan ja levitetään lukioiden korkeakoulu- ja työelämäyhteistyöhön ja kansainvälisyyteen liittyviä käytäntöjä ja toimintamalleja.

(<https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/luke-lukioiden-kehittamisverkosto>)

Itä-Suomen aluekoordinaattoreina toimivat rehtorit Päivi Kiiski ja Ensio Vatanen. Alueverkosto järjestää koulutuksia sekä yhteisiä LUKE-aamukahveja muutaman kerran lukuvuodessa.

6.2 MUU OPPILAITOS- JA TYÖELÄMÄYHTEISTYÖ

Kuopion alueen toisen asteen koulutuksen yhteistyöryhmä koordinoi vuosittain yhdessä tuotettavia tapahtumia peruskoululaisille ja kehittää nivelvaiheen toimintoja. Kuopion toisen asteen yhteistyöryhmän muodostavat toisen asteen koulutusta tarjoavat oppilaitokset: Kuopion kaupungin lukiot, Savon ammattiopisto, Palvelualan opisto PAOK, Ingmanedu, Kuopion konservatorio ja Pohjois-Savon opisto. Ryhmä kokoontuu 4–5 kertaa vuodessa. Tärkeimpänä tehtävänä on edistää oppilaitosten välistä yhteistyötä ja jakaa ajankohtaisia asioita. Ryhmässä sovitaan avoimien ovien ajankohta sekä huoltajien illan ajankohta ja sisältö. Lukuvuonna 2024–2025 Kuopion lukioden edustajina ovat lukio-opetuspäällikkö Jukka Sormunen, rehtori Mika Strömberg sekä opinto-ohjaajat Henri Huovinen ja Anne Siven. [Toisen asteen yhteistyö - Hae lukioon](#)

Kuopion lukioden työelämä- ja korkeakouluviikko toteutetaan ensimmäistä kertaa kevätlukukaudella 2025. Opiskelijat suorittavat yhden viikon aikana työelämään tutustumisen (1.vuositaso) tai korkeakouluopintoja (2. vuositaso).

Lukioden opettajat toteuttavat työelämä- ja korkeakoulu yhteistyötä **TET-vierailujen** muodossa. Aineryhmäagentit ovat päävastuussa näiden vierailujen toteuttamisessa.

6.3 KANSAINVÄLINEN YHTEISTYÖ

Erasmus+ -akkreditointi mahdollistaa Kuopion kaupungin lukioden kansainvälisen yhteistyön laajentamisen nykyisestäään. Tavoitteena on sekä ylläpitää nykyisiä kansainvälisiä verkostoja että luoda uusia yhteistyömahdollisuuksia. Kuopion kaupungin lukiot ovat jo luoneet uusia verkostoja ja yhteistyöhankkeita akkreditoinnin mahdollistamien liikkuvuuksien aikana.

Akkreditoinnin ensimmäisten vuosien aikana Kuopion kaupungin lukioille luodaan yhtenäisiä liikkuvuuksien toteuttamiskäytänteitä. Lukuvuonna 2024–2025 kansainvälisyyden laatuksien painopisteenä ovat työelämätaidot sekä kestävä tulevaisuus.

Akkreditoinnin kautta järjestettyjen liikkuvuuksien lisäksi Kuopion kaupungin lukioilla on erillisiä Erasmus+ -hankkeita sekä muita kansainvälisiä yhteistyöhankkeita. Lisäksi kotikansainvälisyys on näkyvä osa lukioden toimintaa. Kansainvälisyysasioiden vastuurehtorina toimii Inka Kokkonen.

Lyseon kansainvälisyystoimintaa koordinoidaan projektikohtaisesti. Lyseolla on lukuvuonna 2024–2025 kaksi vaihto-opiskelijaa Taiwanista ja Japanista. Lyseolla on ystävyyskoulu Saksassa, ja Lyseo on mukana useissa kansainvälisyys hankkeissa. Erasmus+-projektissa lyseolaiset matkustavat Italian Bresciaan marraskuussa ja Saksan Koblenziin helmikuussa. Italialaiset ja saksalaiset saapuvat vastavierailulle Kuopioon toukokuussa. Lisäksi kaksi Lyseon opiskelijaa pääsee pitkäaikaiseen vaihtoon (min. 30 päivää) Italiaan ja Saksaan helmikuussa 2025. Heidän majoittajiensa vastavuoroinenvaihto Lyseolla on viidennessä jaksossa.

Ystävyyskoulutoiminnan lisäksi Lyseossa on myös muuta kansainvälisyystoimintaa: opiskelijoita rohkaistaan osallistumaan esimerkiksi Euroopan Nuorten Parlamentin toimintaan.

6.4 YHTEISTYÖ HUOLTAJIEN KANSSA

Kodin ja koulun yhteistyön tavoitteena on

- varmistaa yhteistyössä opintojen sujuminen,
- tukea aikuistuvan nuoren itsenäisyyden ja vastuullisuuden kehittymistä,
- tukea opiskelijan hyvinvointia ja terveyttä sekä
- huolehtia tukea tarvitsevasta opiskelijasta.

Koulun koko henkilöstö tekee yhteistyötä alaikäisten opiskelijoiden huoltajien kanssa tarpeen mukaan. Yhteistyötä voidaan jatkaa myös täysi-ikäisen opiskelijan luvalla. Yhteistyömuotoja ovat esimerkiksi huoltajienillat, koulun juhlat, ryhmänohjaajan yhteydenpito sekä muut tiedotteet koteihin. Oppivelvollisuuden laajeneminen ja uusi lukiolaki ovat entisestään korostaneet yhteistyön ja tiedottamisen merkitystä. Huoltajat osallistetaan koulun toimintaan ja sen arviointiin mm. kyselyiden avulla.

Kaikille Kuopion lukiolaisten huoltajille luodaan Wilma-tunnukset ja kannustetaan niiden käyttöön. Wilman kautta huoltajia tiedotetaan kouluun liittyvistä asioista, seurataan poissaoloja ja opintomenestystä sekä kutsutaan koululla järjestettäviin tilaisuuksiin. Wilman kautta myös muu yhteydenpito huoltajien kanssa on luontevaa.

Kuopion Lyseon lukiolla toimii vanhempainyhdistys, jonka tarkoituksena on lisätä kodin ja koulun välistä yhteistyötä sekä tukea koulun toimintaa. Yhdistyksen puheenjohtajana toimii Sauli Paavilainen, sihteerinä äidinkielenopettaja Ulla Karhunen. Vanhempainyhdistyksen kokouksiin osallistuu yleensä myös Lyseon rehtori Päivi Kiiski. Kuopion Lyseon vanhempainyhdistyksen syyskokous on 30.10.2024 klo 17.30 Kuopion Lyseon opettajainhuoneessa.

Lukuvuoden aikana järjestetään huoltajien illat jokaiselle vuositasolle erikseen. Ensimmäisen vuositason huoltajienilta on 10.10.2024, toisen vuositason 16.1.2025 sekä kolmannen ja neljännen vuositason 12.12.2024.

6.5 MUU YHTEISTYÖ

Kuopion lukiotoimen edustajat ovat olleet aktiivisesti mukana erilaisissa valtakunnallisissa kehittämisryhmissä esimerkiksi OKM:n lainsäädäntötyöhön liittyen. Näitä mahdollisuuksia tullaan jatkossakin hyödyntämään. Lukio-opetuspäällikkö Jukka Sormunen on edustajana Kuntaliiton lukiokoulutuksen järjestäjien verkostossa ja rehtori Mika Strömberg toimii Kuntaliiton lukioirehtoriverkoston kutsuttuna jäsenenä.

Lyseon virka-apulaisrehtori Päivi Kiiski on Pro Lukio ry:n hallituksen jäsen.

Lyseossa tehdään yhteistyötä yhteisöllisyyden ja opiskeluhuollon kehittämiseksi ja opiskelijoiden hyvinvoinnin edistämiseksi mm. seurakunnan ja kaupungin nuorisotyöntekijöiden sekä useiden muiden koulun ulkopuolisten yhteistyötahojen kanssa.

ORGANISOITUMINEN

7 ORGANISOITUMINEN JA JOHTAMINEN

7.1 JOHTAMISKÄYTÄNTEET JA TOIMINNAN SUUNNITTELU

Lukion toiminnan johtamisesta vastaa rehtori, rehtoritiimi tai rehtori työparinaan apulaisrehtori tai -rehtorit. Rehtorin tehtäviin kuuluvat yleishallinnollinen, pedagoginen ja strateginen johtaminen sekä lukioyhteisön toimintakulttuurin kehittämisen johtaminen. Myös lukiokoulutuksen laadun johtaminen on rehtorin toimenkuvaan liittyvä tehtävä. Useamman rehtorin johtamalla Kuopion keskustakampuksella kunkin rehtorin tehtävät ja vastuualueet on määritelty ja sovittu erikseen. Kuopion lukiodien rehtoreiden esihenkilönä toimii lukio-opetuspäällikkö.

Kuopion lukiodien rehtorit muodostavat lukiodien johtotiimin yhdessä lukio-opetuspäällikön ja lukiokoulutuksen hallintosihteerin kanssa. Johtotiimi edustaa Kuopion lukiodien koulutuksen järjestäjää ja tekee yhteistyötä operatiivisessa johtamisessa sekä kehittämistyössä. Tavoitteena on Kuopion lukiotoimen linjakas ja laadukas kehittäminen yhteisen vision ja tavoitteen pohjalta. Lukuvuonna 2024-2025 jatketaan johtotiimin toimintamallien kehittämistä mm. kokouskäytänteiden ja yhteisen suunnittelun osalta.

Kuopion Lyseon lukio muodostaa Kuopion taidelukio Lumitin ja Kuopion aikuislukion kanssa yhteisen Kuopion keskustan lukiokampuksen. Kampuksen lukiodien hallinnosta vastaavat rehtori Mika Strömberg, Lyseon virka-apulaisrehtori Päivi Kiiski ja Lumitin virka-apulaisrehtori Inka Kokkonen sekä Aikuislukion luottamusapulaisrehtori Tiina Kaljunen ja päivälukiodien luottamusapulaisrehtori Paavo Heiskanen. Keskustan lukiokampuksen rehtoritiimi kokoontuu viikoittain. Keskustan lukiokampuksen hallinto sopii työnjaon vastuualueineen, jota tarkastellaan lukuvuosittain.

Hallinnon tukena toimii **keskustan lukiokampuksen johtotiimi**, johon kuuluvat rehtori Mika Strömberg, virka-apulaisrehtorit Inka Kokkonen ja Päivi Kiiski, apulaisrehtorit Paavo Heiskanen ja Tiina Kaljunen, IB-koordinaattori Suvi Tirkkonen, taidelukio Lumitin taidelinjojen puheenjohtaja Ville Heikkinen, opinto-ohjaaja Karoliina Nissinen, erityisopettaja Maiju Kempainen sekä opettajajäsenet Minna Aalto, Mari Hahtala-Pirskanen sekä Anna-Kaisa Savolainen. Johtotiimi valmistelee opettajainkokouksia ja veso-päiviä, suunnittelee koulun toimintaa sekä hoitaa hyvinvointiin liittyviä tehtäviä. Johtotiimi kokoontuu noin kerran jaksossa, ja sen kokousmuistiot ovat näkyvissä Lumitin ja Lyseon opettajille.

7.2 TIIMIT JA TYÖRYHMÄT

Kuopion lukiotoimessa toimii yhteisiä työryhmiä, joita on esitelty toisaalla tässä suunnitelmassa (esimerkiksi yhteiset aineryhmät, Erasmus+- ja RO-koordinaattorit).

Myös lukiotasolla henkilöstö ja opiskelijat osallistuvat toiminnan suunnitteluun erilaisten tiimien ja työryhmien kautta, ja näiden toiminnalle määritellään erikseen toimintatavat ja tavoitteet.

Juhlatiimi suunnittelee ja järjestää Lyseon juhlia ja tapahtumia. Lukuvuonna 2024–2025 Juhlatiimi on mukana järjestämässä joulumenapuuvalojen sytyttäjäisiä, Lucian päivän aamunavausta, itsenäisyysjuhlaa ja syksyn lakkiaisia, joulujuhlaa, Lyseon päivää, grillijuhlaa, kevätjuhlaa ja kevään lakkiaisia. Lisäksi juhlatiimi avustaa tarvittaessa penkkareiden ja vanhojenpäivän järjestelyissä.

Digitukitiimi antaa opettajille sekä teknistä että pedagogista tukea sähköisten työvälineiden ja ohjelmistojen käytöstä. Opettajille tarjotaan tukea mahdollisimman pienellä kynnyksellä. Opettajat voivat tarvittaessa sopia henkilökohtaisia ohjausaikoja digitukitiimin jäsenten kanssa. Digitukitiimin jäsenet vastaavat Abitti-kokeiden käynnistämisestä ja päättämisestä. Ylioppilaskirjoitusten aikaan digitukitiimi avustaa tarvittaessa kirjoitusten tekniikasta vastaavaa apulaisrehtori Paavo Heiskasta.

Lyseon yhteisölliseen opiskeluhuoltoryhmään kuuluvat tänä lukuvuonna rehtorit Päivi Kiiski (koollekutsuja) ja Mika Strömberg, opinto-ohjaajat Pauliina Pöntinen, Miika Raudaskoski, Suvi Tirkkonen, erityisopettaja Maiju Kemppainen, opettajajäsenet Aino Apilo ja Tiina Vainikainen sekä opiskelijoiden edustajat. Ryhmä kokoontuu lukuvuoden aikana neljä kertaa käsittelemään ajankohtaisia asioita. Tiimin painopistealueita ovat tänä lukuvuonna ryhmäytyminen ja yhteisöön kuuluminen.

Lyseon ja Lumitin yhteinen pedagoginen tiimi toimii tänä lukuvuonna tällaisella kokoonpanolla: rehtorit Mika Strömberg, Päivi Kiiski ja Inka Kokkonen sekä opettajajäseninä Lumitilta Markus Finnilä, Asta Turunen ja Karoliina Snellman ja Lyseolta Suvi Tirkkonen, Antti Savinainen ja Juho Oikarinen. Ryhmän tavoitteena on pedagogisen keskustelun lisääminen, hyvien käytänteiden jakaminen ja pedagogisen kahvilan vakiinnuttaminen.

Markkinointitiimiin kuuluvat tänä lukuvuonna apulaisrehtori Paavo Heiskanen, opinto-ohjaajat Miika Raudaskoski ja Pauliina Pöntinen, IB-koordinaattori Suvi Tirkkonen, erityisopettaja Maiju Kemppainen, opettajajäsenet Jutta Raatikainen ja Ulla Karhunen sekä opiskelijoiden edustajat. Markkinointitiimi koordinoi Lyseon markkinointia hakijoille sekä viestintää kotisivuilla ja sosiaalisen median kanavissa. Keskeiset markkinointitapahtumat ovat yhteiset toisen asteen avoimet ovet 6.-7.11.2024 sekä toisen asteen yhteinen ilta hakijoille ja huoltajille 26.11.2024. Lisäksi tehdään yläkouluille suunnattua markkinointia kaupunkitasoisten linjausten mukaisesti. Markkinointi- ja viestintävastuita on jaettu lukuvuonna 2024–2025 seuraavasti: markkinointitiimin koollekutsujana toimii Miika Raudaskoski, kotisivuista on päävastuussa Paavo Heiskanen, yläkouluvierailuita koordinoi Pauliina Pöntinen, IB-linjan markkinointia koordinoi Suvi Tirkkonen ja some-vastaavana toimii Maiju Kemppainen.

Ympäristötiimi edistää ympäristökasvatusta ja osallistavaa kestävän kehityksen toimintaa kouluyhteisössä. Tässä keke-työssä otetaan huomioon kaikki kestävän kehityksen Agenda 2030 -tavoitteet eli ekologiset, sosiaaliset ja taloudelliset näkökulmat. Lyseon ympäristötiimi koostuu vastuuopettaja- ja opiskelijajäsenistä. Kestävän kehityksen toimintaa suunnitellaan yhdessä Lumitin keke-tiimin kanssa. Tämän lisäksi yhteistyötä tehdään koulun arjessa eri sidosryhmien kuten keittiöhenkilökunnan ja siistijöiden kanssa. Koulun ulkopuolisia yhteistyökumppaneita ovat Kuopion kaupungin ympäristöpalvelut ja KLYY ry. Ympäristötiimin työ konkretisoituu erilaisina ympäristöä säästävinä käytänteinä kuten tehokkaana kierrätyksenä, ruokahävikin vähentämispyrkimyksinä ja erilaisten teemapäivien järjestämisen kautta.

Tutortiimi koordinoi tutortoimintaa ja järjestää tutoreille koulutusta ja auttaa tutoreita järjestämään mm. erilaisia tapahtumia ja toimintaa. Tutortiimi tekee yhteistyötä mm. opinto-ohjaajien, seurakunnan nuorisotyöntekijöiden ja Meijän lukio -hankkeen sekä Lumitin tutorohjaajien kanssa. Tutortiimin muodostavat tutoreiden ohjaavat opettajat Pauliina Pöntinen ja Jutta Raatikainen.

Opetiimit

Lyseossa aloitettiin tänä lukuvuonna opetiimitoiminta: opettajat jakautuvat neljään tiimiin, joiden vastaavina toimivat Minna Aalto, Kari Hoffren, Maiju Kemppainen ja Laura Okkonen. Tiimit käsittelevät ajankohtaisia arjen asioita ja esittävät parannusehdotuksia ja ratkaisuja. Tulokset kirjataan yhteiseen dokumenttiin ja asiat käsitellään tiimien vastaavien kokouksessa. Valmisteltu esitys tuodaan johtotiimiin ja opettajankokoukseen.

Toiminta arvioidaan lukuvuoden päätteeksi.

7.3 KEHITTÄMISTYÖ JA HANKKEET

Lukuvuoden tavoitteena on **hanketoiminnan johtamisen ja työnjaon selkeyttäminen**. Käydään läpi tehtävänkuvia, kartoitetaan osaamista ja hankitaan tarvittaessa lisäkoulutusta hankehallinnointiin.

Kuopion lukiokoulutuksen yhteiset hankkeet lukuvuonna 2024–2025:

- EUKK119 Erasmus+ -akkreditointi (luvut 5.1, 6.3)
- KOP3659 Yhteisöllinen opiskeluhoito (OPH) (luku 4.2)
- KOP5256 Itä-Suomen lukioverkoston digitaalinen ekosysteemi II – virtuaalitarjotin (OPH) (luku 3.2.1) Päättyy 31.12.2024.
- KOP5258 Itä-Suomen lukioverkoston laatuhanke (OPH) (luku 2.3) Päättyy 31.12.2024.
- KOP5259 Laatuapila (OPH) (luku 2.3) Päättyy 31.12.2024.
- KOP5256 Lukio-opiskelijoiden oppimisen tuen kehittäminen ja vahvistaminen (OPH)
- KOP5266 Meijän lukio (ESR) (luku 4.6)
- KOP5261 Pelillistämistä lukioon (OPH) (luku 3.2.1)

- KOP5262 Lupaus – Kuopion lukiopajan kokonaisvaltaisen valmennusmallin kehittämishanke (ESR) (luku 4.3)
- KOR9996 Korona-avustus 2022 / Takaisin yhteiselle lukiopolulle – yhteisöllisesti (OPH) (luvut 3.3, 4.3, 4.1.2) Päättyy 31.12.2024.

8 RESURSSIT

8.1 TALOUS

Opetukseen käytettävän resurssin eli henkilöstömenojen käyttöä suunnitellaan annettujen linjausten mukaisesti. Rehtoreiden yhteissuunnittelun avulla varmistetaan tarkoituksenmukainen opintotarjonta ja ryhmäkoko annettujen talousraamien mukaisesti. Toimenpiteitä ovat esimerkiksi:

- opetustarjonnan suunnittelu opintotarjotinryhmässä
- talouden ajantasainen seuranta
- lukio-opetuspäällikön talouspalaverit
- käyttötalouden laskentamallien kehittäminen
- tarkoituksenmukainen rekrytointi

Lyseon taloudesta vastaa rehtori Mika Strömberg. Taloutta seurataan MonetTieto -talousraportoinnin avulla. Koulukohtaista taloustilannetta käydään läpi opettajille jaksokokouksissa.

8.2 HENKILÖSTÖ

Kuopion kaupungin lukiotoimen hallinnossa keskeisenä tukena lukioille toimivat lukio-opetuspäällikkö Jukka Sormunen, hallintosihteeri Mervi Parviainen, hankesihteeri Sami Kinnunen ja pedagoginen valmentaja Matti Lähtevänoja. Lisäksi erilaisten hankkeiden kautta Kuopion lukiokoulutuksessa työskentelee vuosittain useita muita henkilöitä, joita on esitelty toisaalla tässä suunnitelmassa.

Lukiokoulutuksen henkilöstön osaamisen kehittäminen on tavoitteellista ja henkilökohtaista. Opettajien yhteistyötä tiivistetään aineryhmien sisällä ja niiden välillä. Koulutustarpeista ja työn menestyksellisen tekemisen esteistä tehdään systemaattista kyselyä ja pyritään ratkomaan haasteita mahdollisimman nopeasti.

Kuopion Lyseon lukiolla työskentelee 32 opettajaa, joiden pääkouluna on Lyseo. Lisäksi on muutamia yhteisiä opettajia muiden lukioiden kanssa. Lyseolla on oma koulusihteeri Irmeli Mäkeläinen, rehtorina toimii keskustan kampuslukioiden rehtori Mika Strömberg ja opettajien esihenkilönä virka-apulaisrehtorina Päivi Kiiski.

8.3 FYYSINEN OPPIMISYMPÄRISTÖ

Kuopion kaupungissa on kuusi päivälukiota ja yksi aikuislukio. Opetusta toteutetaan kuudessa eri toimipisteessä. Lukioiden tilat ovat eri-ikäisiä ja kunnoltaan hyvinkin erilaisia. Tiloista ja niiden kunnostamisesta vastaa Kuopion tilakeskus.

Lukioiden fyysisiä oppimisympäristöjä on uusittu ja niitä kehitetään olemassa olevien tilojen ja resurssien puitteissa. Ainakin kaikkien laajempien korjaustöiden yhteydessä oppimisympäristön kalustusta pyritään ajanmukaistamaan laadukkaan opetuksen mahdollistamiseksi.

8.4 TIETO- JA VIESTINTÄTEKNIikka

Tieto- ja viestintätekniikan opetuskäyttöä kehitetään opetussuunnitelman liitteenä olevan [kehittämissuunnitelman](#) pohjalta. Verkostomaiset hankkeet tukevat kehitystyötä. Lukiokoulutuksessa on pedagoginen tiimi, joka tukee jokaisen lukion opettajakuntaa ja teknisiä asiantuntijoita. Tiimiin kuuluvat lukuvuonna 2024–2025 Matti Lähtevänoja, Jutta Mäkisalo ja Riikka Korosalmi.

Kuopion Lyseon lukion TVT-vastaavina toimivat Paavo Heiskanen, Miia-Maarit Saarelainen, Jutta Raatikainen ja Kimmo Leivo. Lisäksi opettajia ja opiskelijoita TVT-asioissa auttavaan digitukitiimiin kuuluvat opettajat Kari Hoffren ja Mikko Karttunen.

ARVIOINTI

9 TOIMINNAN LAADUN ARVIOINTI

Toiminnan laadun arviointi on keskeinen osa lukiokoulutuksen laadun varmistusta. Osana laatukulttuuriin ja laadunhallinnan prosessien kehittämistä Kuopion lukioissa etsitään ja kokeillaan myös uusia tapoja, menetelmiä ja työkaluja toiminnan laadun arvioinnissa. Laadunhallintaan kuuluu systemaattisuus ja tavoitteellisuus. Lukioyhteisön toiminnan arvioinnissa keskeistä on, että arviointi kohdistuu toiminnan kannalta merkityksellisiin asioihin ja että arvioinnin tuloksia hyödynnetään suunnitelmallisesti toiminnan kehittämisessä.

Lukuvuonna 2024–2025 Kuopion lukioiden laatutyön tavoitteita ovat:

- Aletaan rakentaa lukiokoulutuksen yhteisen laadunhallinnan järjestelmää ja selvitetään erilaisten laadunhallinnan työvälineiden tarjoamia mahdollisuuksia.
- Kehitetään arvioinnin vuosikelloa laatuhankeiden mallien pohjalta tukemaan kyselyjen ja tulosten analysoinnin ajallista synkronisointia.
- Toteutetaan vuosikellossa määritellyt arvoinnit ja analysoidaan niiden tuloksia osana kehittämistä ja laadunhallintaa.

- Arvioidaan lukioden vuosisuunnitelmien tavoitteiden toteutumista lukuvuoden lopulla lukiotoimen tasolla johtotiimissä sekä lukioittain. Arviointikohteiksi valitaan lukuvuosittain yhteisesti sovittuja osa-alueita.

9.1 Opetuksen ja oppimisen laadun arviointi

Oppimisen arvioinnilla on monia tehtäviä. Arvioinnin avulla osoitetaan opiskelijan osaamistaso, motivoidaan opiskelijan oppimista ja tuetaan oppimisprosesseja. Arvioinnissa pyritään hyödyntämään monipuolisia arviointimenetelmiä ja huomioimaan laaja-alaisesti opiskelijan oppimista, osaamista ja työskentelyä. Myös opiskelijan itsearviointi sekä opiskeluryhmässä toteutettava vertaisarviointi ovat osa oppimisen arviointia.

Opetuksen laatua arvioidaan opintojaksopalautteilla, lukiokohtaisilla kyselyillä sekä oppimistulosten arvioinneilla. Laatuhankkeiden tavoitteena on parantaa opetuksen tasalaatuisuutta ja oppimisen edellytyksiä vahvistamalla opettajien osaamista. Lukuvuonna 2024–2025 otetaan käyttöön opintojaksojen palautetyökalu. Eri kyselyjärjestelmien sopivuutta tähän tarkoitukseen selvitetään osana Itä-Suomen lukioden laatuhankkeen toimintaa.

Kuopion lukioden yhteisillä laajoilla opiskelijakyselyillä arvioidaan mm. opetuksen laatua ja opetussuunnitelman tavoitteiden toteutumista. Tulokyselyyn vastaavat ensimmäisen, olokyselyyn toisen vuoden ja päättökyselyyn lukion päättävät opiskelijat. Kyselyjen sisältöä tarkastellaan ja päivitetään tarvittaessa osana lukioden laatutyötä.

9.2 Työyhteisön toiminnan laadun arviointi

Työyhteisön toiminnassa toisten oikeuksien ja velvollisuuksien kunnioittaminen, selkeys, yhteinen sitoutuminen hyvän työilmapiiriin ylläpitämiseen, tiedon ja osaamisen riittävä jakaminen sekä avoin ja turvallinen keskustelukulttuuri ovat keskeisiä työyhteisön laadukkaan toiminnan edellytyksiä. Työyhteisön toiminnan arvioinnissa pyritään ajantasaisuuteen, monipuolisuuteen ja avoimuuteen. Työyhteisön toimintaa arvioitaessa kiinnitetään huomiota työtyytyväisyyteen, työilmapiiriin ja työyhteisön toimivuuteen. Koko lukioyhteisön osallisuus huomioidaan työyhteisön toiminnan arvioinnissa ja kehittämisessä. Kuopion lukiotoimessa lukuvuonna 2024–2025 on käytössä työelämän laatua mittaava QWL-kysely.

Rehtorit arvioivat työyhteisön toimintaa yksilö- ja ryhmänäkökulmasta osana säännöllisiä kehityskeskusteluja. Myös uusien henkilöiden kanssa käytävissä tulokeskusteluissa ja lähtijöiden lähtökeskusteluissa saadaan tietoa työyhteisön toiminnan ja johtamisen laadusta.

9.3 Johtamisen laadun arviointi

Johtamisen laadun arvioinnissa pätevät samat tavoitteet kuin työyhteisön laadun arvioinnissa. Johtamisen laatua arvioidaan ja kehitetään Kuopion lukiotoimessa lukuvuonna 2024–2025 muun muassa kolme kertaa lukuvuoden aikana tehtävän QWL-kyselyn avulla. Kyselyn tulosten perusteella rehtorit saavat järjestelmästä toimintaohjeita johtamisen laadun parantamiseksi.

9.4 SIDOSRYHMÄYHTEISTYÖN LAADUN ARVIOINTI

Kuopion lukioilla on erilaisia sisäisiä ja ulkoisia sidosryhmiä. Opiskelijoiden huoltajat ovat lukioden keskeinen sidosryhmä, ja sen lisäksi eri lukioissa on myös muita sidosryhmiä lukion oman tarpeen mukaan. Sidosryhmäyhteistyössä tavoitteena on avoin vuorovaikutus ja molempien tahojen pyrkimys ymmärtää toisen osapuolen odotuksia sekä tarkastella yhteistyötä molempien osapuolten näkökulmasta.

Sidosryhmäyhteistyön laadun arvioinnissa pyritään ymmärtämään, millainen yhteistyö on kummankin osapuolen kannalta tarkoituksenmukaista ja onnistunutta, ja arvioidaan yhteistyötä näistä tekijöistä käsin. Sidosryhmäyhteistyön laadun kehittämisessä ja arvioinnissa ylläpidetään aktiivista vuorovaikutusta sekä hyödynnetään erilaisia yhteisiä tilaisuuksia, kyselyitä ja palautekanavia. Osana lukioden laatukulttuurin kehittämistä haetaan soveltuvia menettelytapoja sidosryhmien osallistumiseksi laadun varmistukseen ja kehittämiseen.

9.5 MUUT ARVIOINNI JA MITTAUKSET

Kuopion lukioissa osallistutaan Kuopion lukiotoimen toteuttamiin, sidosryhmäyhteistyönä toteutettaviin sekä lukiotoimijoille valtakunnallisella tasolla järjestettäviin arviointeihin ja mittauksiin erikseen sopien lukuvuoden aikana. Lukuvuonna 2024–2025 arviointitietoa kerätään laajasti mm. opiskelijoiden hyvinvoinnista, kouluyhteisön toiminnasta ja opetuksesta THL:n Kouluterveyskyselyssä.

LUKUVUODEN 2024–2025 TAPAHTUMAT

Kuopion lukioissa toteutetaan lukuvuoden 2024–2025 aikana monia koulun toimintaan kuuluvia tapahtumia ja tilaisuuksia. Suurin osa näistä toteutuu koulupäivän aikana ja koulun tiloissa, mutta mukana on myös muualla ja muuhun kellonaikaan toteutettavia tapahtumia (esimerkiksi retket ja leirikoulut).

Yksityiskohtainen listaus ja kuvaukset näistä löytyvät lukion kotisivujen kalenterista osoitteesta <https://kuopionlyseo.fi/web/opiskelijalle/kalenteri/>.

